

Guía Docente

Datos Identificativos				
				2024/25
Asignatura (*)	Literatura e Casas Museo	Código	710521014	
Titulación	Mestrado Universitario en Estudos Avanzados en Museos, Arquivos e Bibliotecas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Profesorado	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Análisis do papel que desempeñan as casas museo na conservación e memoria do legado que deixaron os diferentes autores.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 ? Estar capacitado para investigar en temas de patrimonio cultural e bibliográfico documental
A2	CE2 ? Coñecer e manexar as técnicas museográficas e historiográficas
A5	CE5 ? Estar capacitado para a xestión en museos
A6	CE6 ? Estar capacitado para a xestión en arquivos históricos e bibliotecas patrimoniais
A8	CE8 ? Estar capacitado para a posta en valor e a difusión do patrimonio culturale bibliográfico documental
A10	CE10 ? Estar capacitado para deseñar, xestionar e organizar exposicións permanentes e temporais
A11	CE11 ? Estar capacitado para a xestión no ámbito do turismo cultural e patrimonial
A15	CE15 ? Ter capacidade para catalogar e organizar coleccións patrimoniais
B2	CB7 ? Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos nunha base ou oportunidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B4	CB9 ? Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sin ambigüidades
B6	CG1 ? Expressarse correctamente, tanto de xeito oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B11	CG7 ? Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da súa vida
C1	CT1 ? Capacidade de análise e síntese
C3	CT3 ? Habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas
C5	CT5 ? Capacidade de innovar
C6	CT6 ? Capacidade de organización e planificación

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
- Coñecer a tipoloxía museística e valorar as casas museo do seu entorno	AP1	BP6	
	AP2		
	AP5		
	AP6		
	AP8		
	AP10		
	AP15		

Adquirir os coñecementos necesarios para a creación, o deseño e a xestión dunha casa museo	AP1 AP2 AP5 AP8 AP10	BP2 BP4 BP11	CP3 CP5 CP6
Relacionar un autor e/ou obra literaria con seu entorno socio-cultural Ser capaz de valorar o patrimonio cultural inmaterial e material e poder afrontar unha reflexión sobre a historia da cultura e os instrumentos para a súa conservación	AP1 AP5 AP6 AP8 AP11 AP15	BP2 BP6 BP11	CP1

Contidos	
Temas	Subtemas
1.O concepto de casa-museo.	1.1. Definición 1.2. Evolución no tempo 1.3. Categorización e funcións
2. As casas-museo: exemplos e tipos.	2.1. Casas de personalidades 2.2. Consagradas a épocas artísticas 2.3. Casas museos de personaxes de ficción 2.4. Outras
3.. As casas-museo e o seu patrimonio. conservación, museización e difusión.	3.1. Montaxes museográficas: recuperación ou recreación 3.2. O público e o privado 3.3. As estratexias de visibilización das casas museo
4. Casas museo de escritores. Estudo de casos e realización propostas dentro da contorna.	4.1. Visualización e valoración sobre o terreo dos casos 4.2 Elaboración de propostas, xustificación e discusión.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B11 C3 C5	1	0	1
Sesión maxistral	A1 A2 B4 B6 B11	6	12	18
Lecturas	A1 A2 A5 A8 A10 A11 A15 B2 C1 C3	0	8	8
Saídas de campo	A1 A2 A10 B2 C3	8	10	18
Estudo de casos	A6 A8 A10 B2 B4 B11 C6	3	3	6
Investigación (Proxecto de investigación)	A1 A2 A8 A10 A11 B6 C3 C5 C6	3	20	23
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación do contido e avaliación dos coñecementos previos do alumnado, así como avaliación da súa disposición fronte a materia. Valoración das necesidades específicas do alumnado.
Sesión maxistral	Nestas sesións daránse as claves teóricas e describiránse conceptos básicos para fixar as nocións fundamentais que se precisan para o desenvolvemento do resto das metodoloxías de aprendizaxe.

Lecturas	Será preciso realizar diferentes lecturas sobre os contidos da materia e tamén lecturas de textos literarios relacionados cos casos analizados e co proxecto de investigación que realizará o alumno.
Saídas de campo	Actividades desenvolvidas fora da aula e no entorno das casa museo de escritores da contorna, e que proporcionarán a observación sistemática e directa da museización ca finalidade de por en relación todos os coñecementos adquiridos e poder elaborar exitosamente o proxecto de investigación final.
Estudo de casos	A partir da visualización ou visita a algunhas casas museos, e da lectura de fragmentos literarios, estudarase a relación do texto e a museización proposta, avaliando e xustificando o resultado final.
Investigación (Proxecto de investigación)	Se propoñen situacións que requiren do estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado. No proxecto de investigación amósanse as habilidades logradas nas outras metodoloxías utilizadas e ponse de manifesto a autonomía fronte a aprendizaxe e as capacidades de desenvolvemento dos coñecementos adquiridos nun contexto real.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Será preciso atender de maneira individual o alumno na resolución dos problemas que poidan xurdir na realización do seu proxecto.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A6 A8 A10 B2 B4 B11 C6	Será necesario elaborar unha análise dunha casa-museo a partir de uns parámetros establecidos pola profesora. Valorarase a capacidade de obxetivar os datos observados e identificar a súa pertinencia e adecuación ao patrimonio e a memoria histórica.	20
Investigación (Proxecto de investigación)	A1 A2 A8 A10 A11 B6 C3 C5 C6	Requírese orixinalidade e rigor. Valorarase a capacidade de utilizar todos os recursos ofrecidos perante as saídas de campo, e os coñecementos adquiridos nas sesións maxistras e no estudo de casos e lecturas nun proxecto novo que propoña unha museización razoada de contidos relacionados ca literatura. Será fundamental que o traballo sea persoal e orixinal. O traballo escrito terá un valor de ata o 30% e a súa presentación na aula o 30%	60
Saídas de campo	A1 A2 A10 B2 C3	No marco desta materia realizarase unha saída a unha casa museo ou institución relacionada. Valorarase a asistencia e participación na actividade, a capacidade de observación, recopilación de datos, e posta en relación dos mesmos, así como a utilización da observación na proposta do proxecto de investigación posterior. Será necesario entregar un breve resumo da actividade.	20

Observacións avaliación

Os traballos presentaranse nas datas oficiais establecidas polos centros para a realización das probas escritas, tanto na primeira oportunidade coma na segunda.

Para aprobar a materia será preciso que a nota do proxecto de investigación acadese un mínimo dun 4,5 (obtido despois de valorar tanto a presentación escrita como a oral). Ademais de ter uns contidos adecuados é fundamental que os traballos estean correctamente escritos (as faltas de ortografía ou coherencia poden penalizar ata 0,5 puntos cada unha) e se presenten correctamente en papel e versión electrónica.

Os traballos han de ser orixinais e poderán ser sometidos o programa de detección de plaxios suscrito por la UDC. De detectarse plaxio, os traballos recibirán a nota de 0. Cualquera falta de

honradez académica (plaxio, copiar en exámenes, etc.) penalizarase de

acordo co establecido nas "Normas de avaliación, revisión e

reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado

univeresitario" artículo 14).

Estableceránse medidas para atender a alumnos con dispensa académica recoñecida.

O alumnado que teña dificultades para asistir ás sesións presenciais

(incompatibilidade horaria ou outras causas xustificadas documentalmente) deberá

comunicalo ás profesoras antes de que comecen as aulas ou durante a

primeira sesión. Unha vez comprobada a súa situación, poderá optar ás

mesmas condicións de avaliación que o alumnado con dispensa académica.

Convocatoria

adiantada de decembro: O sistema de avaliación será o mesmo que

para as persoas con dispensa académica. O/A estudante deberá pórse en

contacto coa profesora no mes de outubro.

Fontes de información

Bibliografía básica

Caso, A., Las casas de los poetas muertos Barcelona, Planeta, 2013. Jiménez- Blanco, Mª D., Una historia del museo en nueve conceptos, Madrid, Cátedra, 2014. Llonch, M. y J. Santacana, J., Claves de la museografía didáctica, Milenio, 2011. Magadan Díaz, M. y J. Rivas García, Turismo literario, Septem Ediciones, 2011. Se proporcionarán lecturas literarias fragmentarias de lectura obligatoria. Bibliografía electrónica ACAMFE, Asociación de Casas Museo y Fundaciones de Escritores, <http://www.museosdeescritores.com/RUTAS LITERARIAS DE LA ASOCIACIÓN DE CASAS-MUSEO Y FUNDACIONES DE ESCRITORES>
http://www.museosdeescritores.com/ESP_II/publicaciones/rutas_literarias.pdf
<http://www.casasmuseo.es/index.htm> Casas museo europeas:
<http://museocerralbo.mcu.es/web/docs/casa-museo/enlaces-casas-museo-europeas.pdf>
http://www.icom-ce.org/recursos/ICOM_CE_Digital/01/ICOMCEDigital01.pdf
http://www.icom-ce.org/recursos/ICOM_CE_Digital/01/ICOMCEDigital01.pdf

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

